

ĐÁP ÁN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 7**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 11****BỘ SÁCH: CHÂN TRỜI SÁNG TẠO****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT****THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Đáp án****PHẦN I – TRẮC NGHIỆM (6 điểm)**

Câu 1 (0.25đ)	Câu 2 (0.25đ)	Câu 3 (0.25đ)	Câu 4 (0.25đ)	Câu 5 (0.25đ)	Câu 6 (0.25đ)	Câu 7 (0.25đ)
A	B	D	A	B	A	A

Câu 1. Đoạn trích được kể theo ngôi thứ mấy?

- A. Ngôi thứ nhất.
- B. Ngôi thứ hai.
- C. Ngôi thứ ba.
- D. Ngôi thứ hai và ngôi thứ ba.

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn trích

Nhớ lại kiến thức về ngôi kể

Lời giải chi tiết:

Đoạn trích được kể theo ngôi thứ nhất

→ Đáp án A

Câu 2. Người kể chuyện chủ yếu trần thuật theo điểm nhìn:

- A. Điểm nhìn của tác giả, điểm nhìn bên ngoài chiếm ưu thế.

- B. Điểm nhìn của nhân vật tôi, điểm nhìn bên trong chiếm ưu thế.
 C. Điểm nhìn của anh thợ cắt tóc, điểm nhìn bên trong chiếm ưu thế.
 D. Điểm nhìn của nhân vật tôi, điểm nhìn bên trong chiếm ưu thế.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Chú ý các chi tiết thể hiện điểm nhìn

Lời giải chi tiết:

Người kể chuyện chủ yếu trần thuật theo điểm nhìn: Điểm nhìn của nhân vật tôi, điểm nhìn bên trong chiếm ưu thế

→ Đáp án B

Câu 3. Bức tranh của người họa sĩ vẽ có tên là gì?

- A. “Chân dung người chiến sĩ”.
 B. “Chân dung anh bộ đội cụ Hồ”.
 C. “Chân dung người chiến sĩ quả cảm”.
 D. “Chân dung chiến sĩ giải phóng”.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Bức tranh của người họa sĩ vẽ có tên là: “Chân dung chiến sĩ giải phóng”

→ Đáp án D

Câu 4. Từ “tranh sơn mài” được định nghĩa là: chất liệu hội họa, trong và bóng, chế từ nhựa sơn, thường dùng vẽ tranh. Cách giải thích nghĩa của từ thuộc cách giải thích nào?

- A. Phân tích nội dung nghĩa của từ.
 B. Sử dụng từ đồng nghĩa, gần nghĩa hoặc trái nghĩa.
 C. Nêu định nghĩa.
 D. Phân tích các thành tố cấu tạo.

Phương pháp:

Nhớ lại kiến thức về cách giải nghĩa của từ

Lời giải chi tiết:

Cách giải thích nghĩa của từ thuộc cách giải thích: Phân tích nội dung nghĩa của từ

→ Đáp án A

Câu 5. Vì sao bà mẹ (bà cụ) bị mù lòa cả hai mắt?

- A. Bà cụ ốm một trận rất nặng rồi hai mắt lòa đi.
- B. Bà cụ khóc thương tới lòa hai mắt khi nghe tin con trai hy sinh.
- C. Bà cụ bị mù lòa hai mắt bẩm sinh.
- D. Bà cụ gặp tai nạn khiến hai mắt bị mù lòa.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Bà mẹ (bà cụ) bị mù lòa cả hai mắt vì: Bà cụ khóc thương tới lòa hai mắt khi nghe tin con trai hy sinh

→ Đáp án B

Câu 6. Trên cương vị là một người họa sĩ, nhân vật “tôi” là người như thế nào?

- A. Là một nghệ sĩ tài năng, anh ta vốn nghiêm túc với nghệ thuật và công việc.
- B. Là một nghệ sĩ nổi tiếng, với mong muốn vẽ được bức tranh để đời.
- C. Là nghệ sĩ vẽ tranh kém nổi, sống nhờ nghề vẽ tranh.
- D. Là nghệ sĩ tài ba, được học qua nhiều trường lớp và các họa sĩ nổi tiếng.

Phương pháp

Đọc kỹ văn bản

Chú ý các chi tiết thể hiện con người nhân vật “tôi”

Lời giải chi tiết

Trên cương vị là một người họa sĩ, nhân vật “tôi”: Là một nghệ sĩ tài năng, anh ta vốn nghiêm túc với nghệ thuật và công việc

→ Đáp án A

Câu 7. Sau khi biết lí do mẹ của anh thợ cắt tóc bị mù, nhân vật “tôi” có thái độ như thế nào?

- A. Nhận ra lỗi lầm của bản thân và cảm thấy day dứt, trăn trở.
- B. Chưa nhận ra lỗi lầm nhưng cảm thấy buồn thương.
- C. Cảm thấy lo lắng, sợ hãi.
- D. Cảm thấy hoảng hốt, hồi hộp.

Phương pháp

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết

Sau khi biết lí do mẹ của anh thợ cắt tóc bị mù, nhân vật “tôi” có thái độ: Nhận ra lỗi lầm của bản thân và cảm thấy day dứt, trăn trở

→ Đáp án A

Câu 8. Phân tích đặc điểm của người kể chuyện trong truyện (ngôi kể, quan hệ và thái độ của người kể chuyện đối với các nhân vật trong truyện, lời kể chuyện và lời nhân vật trong truyện có gì đặc biệt?)

Phương pháp

Đọc đoạn trích, phân tích, tổng hợp.

Lời giải chi tiết

- Ngôi kể: Ngôi thứ nhất – xưng tôi.

- Quan hệ và thái độ của người kể chuyện đối với các nhân vật trong truyện:
 Nhân tôi là người nghệ sĩ từng vẽ bức tranh chàng trai là bộ đội lúc bấy giờ với thông tin anh bộ đội đã mất. Ngày giải phóng, người nghệ sĩ ghé quán cắt tóc

đúng quán anh bộ đội ngày xưa mở ra → Mối quan hệ giữa nhân vật tôi và anh thợ cắt tóc, người bộ đội ngày xưa chính là sự áy náy, khó xử khi biết mình chính là một trong những lí do khiến mẹ anh khóc mù hai mắt vì thương nhớ con (tưởng con đã hi sinh).

Lời kể chuyện và lời nhân vật trong truyện có điều đặc biệt: Người kể chuyện cũng chính là nhân vật tôi, bên cạnh những đoạn đối thoại giữa nhân vật tôi với anh thợ cắt tóc và vợ anh thợ cắt tóc. Còn là những đoạn tưởng tượng ra lời đối thoại có phần trách móc của anh thợ cắt tóc với chính mình → Cho thấy được sự dằn vặt trong tâm trí người nghệ sĩ khi biết có thể bản thân chính là nguyên nhân khiến mẹ anh thợ cắt tóc bị mù.

Câu 9. Em hiểu như thế nào về lời đề nghị rụt rè của anh thợ cắt tóc trong quá khứ được gọi lại từ dòng hồi tưởng của nhân vật “tôi”: Xin mọi người hãy tạm ngừng một phút cái nhịp sống bận bịu, chen lấn, để tự suy nghĩ về chính mình.

Phương pháp

Đọc văn bản, suy luận.

Lời giải chi tiết

Học sinh có thể chia sẻ những suy nghĩ của bản thân, có thể tham khảo gợi ý sau:

- Sự cẩn trọng trước những điều mình làm
- Không nên vì những điều ích kỉ, vị kỉ cá nhân mà có thể gây hại tới người khác
- Nhìn nhận lại chính bản thân mình để cố gắng thay đổi và hoàn thiện ngày một tốt hơn..

Câu 10. Hãy viết một đoạn văn (khoảng 5 - 7 câu) trình bày suy nghĩ của em về hệ thống điểm nhìn trong văn bản và cho biết điểm nhìn đó có tác dụng hé lộ điều gì trong tâm lí nhân vật.

Phương pháp

Đọc, tìm ý, tổng hợp.

Lời giải chi tiết

Xác định được, điểm nhìn của truyện: Điểm nhìn từ nhân vật tôi và điểm nhìn xây dựng từ bên trong

Tác dụng: Nhân vật tôi là người trực tiếp tham gia câu chuyện, có ảnh hưởng tới các nhân vật khác, vì vậy việc đẩy điểm nhìn từ phía nhân tôi sẽ giúp cho câu chuyện trở nên chân thật và theo mạch cảm xúc của nhân tôi. Đồng thời, xây dựng điểm nhìn từ bên trong cho thấy được những cảm xúc day dứt, dằn vặt, dày vò khôn xiết của nhân vật tôi, những đoạn chiêm nghiệm về triết lí cuộc đời hay những cuộc đối thoại giữa mình và anh thợ cắt tóc khiến cho nhân vật tôi cảm thấy hoang mang, e ngại và lo sợ.

Việc xây dựng điểm nhìn này cũng phù hợp với tính chiêm nghiệm, triết lí trong cách viết truyện ngắn của Nguyễn Minh Châu

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)

Viết bài văn phân tích đặc sắc trong nghệ thuật kể chuyện (lời kể chuyện, điểm nhìn, ngôi kể) và nội dung (chủ đề, tư tưởng) trong trích đoạn truyện ngắn Bức tranh của Nguyễn Minh Châu

Phương pháp:

- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,...) để tạo lập văn bản.

Lời giải chi tiết:

a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận về một văn bản văn học.

b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Phân tích và đánh giá

+ Nội dung: Giá trị tư tưởng và chủ đề

+ Nghệ thuật kể chuyện (Lời kể chuyện, điểm nhìn, ngôi kể)

Gợi ý:

- Giới thiệu nhân vật và mối quan hệ của hai nhân vật:

+ Người họa sĩ, đó là một anh chàng nghệ sĩ tài năng, anh ta vốn nghiêm túc với nghệ thuật và công việc.

+ Người thợ làm nghề cắt tóc sau thời gian đi bộ đội trở về.

- Nghệ thuật trần thuật:

+ Ngôi kể: Ngôi thứ nhất – xưng tôi

+ Quan hệ và thái độ của người kể chuyện đối với các nhân vật trong truyện:

Nhân tôi là người nghệ sĩ từng vẽ bức tranh chàng trai là bộ đội lúc bấy giờ với thông tin anh bộ đội đã mất. Ngày giải phóng, người nghệ sĩ ghé quán cắt tóc đúng quán anh bộ đội ngày xưa mở ra → Mối quan hệ giữa nhân vật tôi và anh thợ cắt tóc, người bộ đội ngày xưa chính là sự áy náy, khó xử khi biết mình chính là một trong những lí do khiến mẹ anh khóc mù hai mắt vì thương nhớ con (trông con đã hi sinh)

+ Lời kể chuyện và lời nhân vật trong truyện có điều đặc biệt: Người kể chuyện cũng chính là nhân vật tôi, bên cạnh những đoạn đối thoại giữa nhân vật tôi với anh thợ cắt tóc và vợ anh thợ cắt tóc. Còn là những đoạn tưởng tượng ra lời đối thoại có phần trách móc của anh thợ cắt tóc với chính mình → Cho thấy được sự dằn vặt trong tâm trí người nghệ sĩ khi biết có thể bản thân chính là nguyên nhân khiến mẹ anh thợ cắt tóc bị mù.

+ Điểm nhìn từ nhân vật tôi và điểm nhìn xây dựng từ bên trong

+ Tác dụng: Nhân vật tôi là người trực tiếp tham gia câu chuyện, có ảnh hưởng tới các nhân vật khác, vì vậy việc đẩy điểm nhìn từ phía nhân vật tôi sẽ giúp cho câu chuyện trở nên chân thật và theo mạch cảm xúc của nhân vật. Đồng thời,

xây dựng điểm nhìn từ bên trong cho thấy được những cảm xúc day dứt, dằn vặt, dày vò khôn xiết của nhân vật tôi, những đoạn chiêm nghiệm về triết lí cuộc đời hay những cuộc đối thoại giữa mình và anh thợ cắt tóc khiến cho nhân vật tôi cảm thấy hoang mang, e ngại và lo sợ.

→ Liên hệ với sáng tạo truyện ngắn mang phong cách của Nguyễn Minh Châu
- Tư tưởng chủ đề và triết lí nhân sinh: Đề cao sự chính trực, đạo đức của con người. Nghệ thuật phải sinh ra trong đạo đức và duy trì đạo đức để làm nghệ thuật

Loigiaihay.com